

Subiect: Propuneri de modificare și completare a Proiectului Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile din Republica Moldova și Planul de acțiuni (2017 – 2020)
Adresată: Parlamentului Republicii Moldova, Direcția informațional-analitică, dia@parlament.md
Prezentate de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), persoane de contact: Ion GUZUN ion.guzun@crjm.org, Ilie CHIRTOACĂ ilie.chirtoaca@crjm.org și Sorina MACRINCI sorina.macrinici@crjm.org, consilieri juridici

Nr. 52/17 din 23 iunie 2017

EXPEDIAT PRIN POȘTĂ ELECTRONICĂ

Stimată Doamnă, Stimat Domn,

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) apreciază efortul depus pentru elaborarea proiectului Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile (SDSC) din Republica Moldova¹ și a Planului de acțiuni pentru anii 2017 – 2020.²

Suntem în mare parte de acord cu propunerile formulate, cu următoarele comentarii generale:

1. Propunem fie reformularea, ori excluderea principiului „*Independența politică a inițiativelor civice*” (pag. 4 din proiectul Strategiei);
2. Propunem completarea proiectului strategiei și planului de acțiuni cu un nou obiectiv specific: Perfecționarea legislației fiscale aplicată organizațiilor societății civile.

Textul **principiului „*Independența politică a inițiativelor civice*”** este următorul: „*OSC promovează principiul nonpartizanatului, care înseamnă nealinierea la nicio ideologie sau politică de partid, păstrarea unei atitudini civice responsabile, susținând pluralitatea de opțiuni politice și ideologice, fiind libere și independente în stabilirea scopurilor, în luarea deciziilor și în desfășurarea activităților*”.

Principiul prevăzut, precum și descrierea acestuia sunt destul de confuze și oferă o marjă prea largă de a fi interpretate greșit și de a pune piedici nejustificate OSC-urilor de a se implica în afaceri publice și activități politice. În cazul în care un partid promovează în politicile sale un subiect care la fel este promovat de unul sau mai multe OSC-uri (spre exemplu, lupta anticorupție, mediul înconjurător, reforma sistemului de pensii, etc.), nu există o justificare de a interzice OSC-urilor de a mai lucra pe acele subiecte. În acest fel, de fapt, se lasă partidelor puterea de a monopoliza absolut orice subiect de interes public, iar OSC-urilor li se limitează

¹ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=Vrb0G5tdGS8%3d&tabid=231&language=ro-RO>.

² <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=j%2bi19phJZR0%3d&tabid=231&language=ro-RO>.

nejustificat libertatea de exprimare și libertatea de asociere. Un document emis de Conferința Internațională a ONG-urilor, o instituție a Consiliului Europei, descrie care sunt garanțiile și implicarea OSC-urilor în activități politice.³

Dreptul de a se angaja în orice activități, inclusiv activități politice sau politici publice sunt strâns legate exercitarea libertății de exprimare, dreptului de asociere și întrunire. Posibilitatea de a desfășura activității politice este o expresie și de manifestare a acestor libertăți⁴. Există o serie de standarde internaționale și europene cu privire la posibilitatea sectorului neguvernamental de a se implica în activitatea politică. Mai jos sunt enumerate selectiv câteva dintre ele:

- **Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO)** garantează dreptul ONG-urilor de a se angaja în orice fel de activități, permise în alt mod persoanelor fizice. Jurisprudența CtEDO stabilește că ONG-urile ar trebui să li se permită să se angajeze în orice fel de activități în alt mod permis persoanelor fizice, fără restricții suplimentare impuse asupra lor.⁵
- **Pactul ONU cu privire la drepturile civile și politice** prevede posibilitatea ca cetățenii să ia parte la conducerea chestiunilor publice, inclusiv exercitarea influenței prin intermediul dezbaterilor publice și a dialogului cu reprezentanții puterii. Dreptul la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a forma și a se alătura organizațiilor și asociațiilor implicate în activități politice, este un element esențial pentru exprimarea drepturilor protejate de către această Convenție.⁶ Această participare este susținută prin asigurarea libertății de exprimare, de întrunire și de asociere.
- **Raportorul Special al ONU în domeniul libertății de exprimare** constată că activitatea unor organizații ale societății civile este politică prin definiție, aceasta fiind protejată prin Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice. Angajarea în activitatea politică nu trebuie să fie lăsate doar pe seama politicienilor și partidelor politice. Societatea civilă independentă este una dintre cele mai bune vehicule care există pentru a asigura dialogul, pluralismul, toleranța și liberalismul precum și o condiție *sine qua non* pentru o democrație legitimă.⁷
- **Recomandarea CM/Rec(2007)14 Comitetului de Miniștri** statelor membre privind statutul juridic al organizațiilor non-guvernamentale în Europa⁸ prevede patru principii importante:
 - ONG-urile trebuie să aibă libertatea de a-și îndeplini obiectivele, cu condiția ca atât obiectivele, cât și mijloacele utilizate sunt în concordanță cu cerințele unei societăți democratice (§11).
 - ONG-urile trebuie să aibă libertatea de exprimare (§5).
 - ONG-urile ar trebui să fie libere să efectueze cercetare, educație și advocacy pe teme de interes public, indiferent dacă poziția adoptată este în acord cu politica guvernamentală sau necesită o modificare a legii (§12).
 - ONG-urile ar trebui să fie libere de a sprijini un anumit candidat sau partid în alegeri sau la referendum, cu condiția ca acestea să fie transparente în declararea motivației lor, sub rezerva legislației privind finanțarea alegerilor și a partidelor politice (§13).

³ Conferința ONGI a Consiliului Europei, Regulating political activities of non-governmental organisations (Reglementarea activităților politice ale organizațiilor neguvernamentale), decembrie 2015, <https://rm.coe.int/1680640fc2>.

⁴ Hadzi-Miceva Evans., Katerina, „*Regulating Political activities of non-governmental organizations*”, OING Conf/Exp (2015), p. 5.

⁵ Cauza United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey, cererea nr. 19392/92, din 30 ianuarie 1998, para. 57-58.

⁶ Para. 26 al on article 25 of The International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR).

⁷ UN Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association in response to the United Kingdom's „Transparency in lobbying, Non-Party campaigning, and trade Union Administration Bill.

⁸ Disponibilă la [https://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/cdcj/CDCJ%20Recommendations/CMRec\(2007\)14E_Legal%20status%20of%20NGOs.pdf](https://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/cdcj/CDCJ%20Recommendations/CMRec(2007)14E_Legal%20status%20of%20NGOs.pdf).

Memorandumul Explicativ la Recomandare explică faptul că sprijinul ONG-urilor acordat partidelor politice sau agenda lor poate constitui un mijloc important de realizare a unui anumit obiectiv, fie în totalitate sau în parte, deoarece rezultatul alegerilor sau al referendumului ar putea duce la o modificare a legii sau o politică favorabilă acestui obiectiv. ONG-urile ar trebui, prin urmare, să fie libere de a oferi un astfel de sprijin. O condiție totuși se poate impune ca acestea să fie transparente atunci când se declară motivația acestora, în special pentru a se asigura că membrii și finanțatorii lor sunt conștienți de un astfel de sprijin acordat și că se respectă legislația privind finanțarea alegerilor și a partidelor politice.

În ceea ce ține de propunerea de completare a proiectului strategiei și planului de acțiuni cu un nou obiectiv specific „Perfecționarea legislației fiscale aplicată organizațiilor societății civile”, având în vedere că regimul fiscal aplicat organizațiilor necomerciale este deficitar și nu corespunde necesităților acestor organizații, este necesară revizuirea cadrului legal fiscal existent care se aplică organizațiilor necomerciale, îndeosebi cel care se referă la impozitul pe venit și aplicarea TVA.

În anexă, propunem modificări punctuale menite să contribuie la îmbunătățirea proiectului. Suntem la dispoziția dvs. pentru orice întrebări sau comentarii ulterioare pe acest subiect.

Cu deosebit respect,



Vladislav Gribincea
Președinte

Anexă: propuneri punctuale de modificare a proiectului Strategiei și Planului de Acțiuni

I. PROPUNERI DE MODIFICARE/COMPLETARE A SDSC ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNI:

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
PROIECTUL SDSC 2017-2020			
Partea I: Contextul strategiei			
	<p>1.1 Societatea civilă din Republica Moldova: date generale.</p> <p>Actualmente în Republica Moldova sînt înregistrate circa 7,950 de asociații obștești naționale la Ministerul Justiției, excluzând fundațiile, instituțiile private și publice și organizațiile religioase.</p>	<p>Propunem completarea datelor din text cu informațiile privind numărul instituțiilor private și fundațiilor.</p>	<p>Considerăm oportun ca Fundațiile și Instituțiile private să se regăsească în aceste cifre. Societatea civilă include în aceeași măsură aceste forme de asociere. Noul proiect de lege cu privire la organizațiile necomerciale va reglementa împreună aceste forme de asociere: asociații obștești, fundații și instituții private.</p>
Partea II. Principiile cooperării dintre autorități și societatea civilă			
	<p><i>Independența politică a inițiativelor civice</i></p> <p>OSC promovează principiul nonpartizanatului, care înseamnă nealinieră la nicio ideologie sau politică de partid, păstrarea unei atitudini civice responsabile, susținînd pluralitatea de opțiuni politice și ideologice, fiind libere și independente în stabilirea scopurilor, în luarea deciziilor și în desfășurarea activităților.</p>	<p>Propunem revizuirea textului sau renunțarea la acest paragraf.</p>	<p>A se vedea comentariile din scrisoarea de însoțire</p>
Partea III. Domeniile prioritare ale strategiei			
	<p>Mandatul Consiliului Național de Participare (CNP) a expirat la</p>	<p>Propunem actualizarea informație avînd în vedere constituirea noii componente CNP la sfîrșitul anului 2016</p>	

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
	sfârșitul anului 2014 și acesta este în continuare nefuncțional.		
PROIECTUL PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU SDSC 2017-2020			
Obiectiv general 1. Consolidarea cadrului de participare a societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice			
Activitatea 1.1.1 Instituirea, la nivelul Guvernului, a structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă.	Activitatea 1.1.1 Instituirea, la nivelul Guvernului, a structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă.	Propunem completarea denumirii activității cu textul subliniat, după cum urmează Activitatea 1.1.1 Instituirea <u>și consolidarea</u> , la nivelul Guvernului, a structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă.	Activitatea conține activități care presupun consolidarea structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă.
	Acțiunea 1.1.1.1 Elaborarea modificărilor la cadrul normativ pentru instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă Surse de finanțare MDL 25000	In limita resurselor disponibile	Nu considerăm că sunt necesare resurse suplimentare. Prin hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, a prevăzut că în termen de 4 luni, Cancelaria de Stat urma sa instituie o subdiviziune internă responsabilă de consultarea publică cu societatea civilă în procesul decizional. Prin urmare, această acțiune constituie o restanță nu doar a SDSC anterioare, dar și a HG 967/2016. Nu este justificată suma de finanțare propusă.
	Acțiunea 1.1.1.1 Elaborarea modificărilor la cadrul normativ pentru instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă Indicatori de progres. Nr și potențialele efecte ale modificărilor formulate și adoptate.	Indicatorii de progres urmează să fie completați cu „Competențe formulate”.	Modificarea cadrului normativ presupune și modificarea competențelor.

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
	Acțiunea 1.1.1.2 Instituirea structurii de cooperare cu societatea civilă.	Indicatorii de progres urmează să fie completați cu „Numărul de persoane care activează în cadrul structurii”	Indicator va permite de a aprecia dacă numărul de persoane din cadrul structurii este suficient pentru exercitarea atribuțiilor.
Activitatea 1.1.2 Consolidarea mecanismului de cooperare dintre Parlament și societatea civilă.	Acțiunea 1.1.2.1 Definitivarea proiectului legii cu privire la actele normative prin includerea normelor din legea transparenței decizionale.	Acțiunea 1.1.2.1 urmează a fi exclusă	Legea actele normative a fost adoptată deja de către Parlament. De asemenea, acțiunea se referă mai degrabă la cadrul legislativ care este inclus la activitatea 1.3.1
	Acțiunea 1.1.2.2 Modificarea Regulamentului Parlamentului prin includerea regulilor de cooperare din Strategia de cooperare între Parlament și societatea civilă.	Propunem modificarea acțiunii după cum urmează: Acțiunea 1.1.2.2 Modificarea Regulamentului Parlamentului prin includerea regulilor de transparență decizională și consultări publice	Nu cunoaștem despre vreo Strategie de cooperare între Parlament și societatea civilă. În orice caz, este necesară modificarea Regulamentului Parlamentului prin includerea regulilor de transparență decizională și consultări publice care sunt menționate foarte vag în Regulament.
	Acțiunea 1.1.2.2 Parteneri – CALM, OSC	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: CALM, OSC, CRJM	CRJM își asumă contribuția la implementarea prezentei acțiuni. Nu sunt necesare cheltuieli, deoarece va fi implementată din activitățile curente ale CRJM.
	Acțiunea 1.1.2.3	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: Consiliul ONG, CALM	Consiliul ONG a fost partenerul de comunicare și de legătură cu OSC. Propunem ca Consiliul ONG să rămână în continuare partener.
Activitatea 1.2.1 Dezvoltarea resurselor umane pentru asigurarea transparenței decizionale	Acțiunea 1.2.1.1 Elaborarea în mod participativ a curriculei de instruire în domeniul participării și transparenței decizionale adaptată la prevederile legii privind transparența decizională.	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Consiliul ONG și CNP pot fi parteneri la implementarea acestei activități.

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
la toate nivelele și a reprezentanților OSC.	Acțiunea 1.2.1.1. Indicatori Curricula de instruire elaborată în mod participativ	Propunem următorul indicator pentru această acțiune „Anunțul privind consultarea curriculei de instruire publicată pe pagina web a Academiei și expediată în atenția partenerilor indicați în PA”.	Considerăm că această formulare a indicatorului este mai concretă și permite evaluarea dacă a fost îndeplinit sau nu.
	Acțiunea 1.2.1.3 Instruiri ale reprezentanților autorităților publice și societății civile în domeniul monitorizării și evaluării implementării politicilor publice	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: OSC Partenerii de dezvoltare, CALM, Consiliul ONG, CNP	Consiliul ONG și CNP pot fi parteneri la implementarea acestei activități. De asemenea, partenerii de dezvoltare au efectuat instruiri și probabil vor mai dori să o facă.
Activitatea 1.3.1 Modificarea legislației de bază și a celei conexe pentru a elimina carențele în domeniul transparenței decizionale.	Acțiunea 1.3.1.1 Definitivarea cadrului legislativ și normativ privind transparența decizională și adoptarea modificărilor în cauză. 2017	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: OSC, CNP, CALM, APL Propunem modificarea anului de implementare, după cum urmează: 2017-2018	CNP a fost partenerul de comunicare și de legătură cu OSC. Propunem ca CNP să rămână în continuare partener.
Activitatea 1.3.2 Crearea, la nivel național, a mecanismelor novatoare de promovare a participării OSC la procesul decizional, inclusiv prin accesibilitatea informației privind		Propunem redenumirea activității, după cum urmează: Activitatea 1.3.2 Crearea, la nivel național, a mecanismelor novatoare de promovare a participării OSC și de consultare a OSC la procesul decizional, inclusiv prin accesibilitatea informației privind proiectele de decizii și sintezele recomandărilor.	Există deficiențe la nivel de consultare a OSC-urilor. Deseori, autoritățile consideră că simpla publicare a proiectelor de acte normative reprezintă consultare publică, ceea ce este greșit. Este nevoie, pe lângă metodele clasice prevăzute deja de Legea transparenței decizionale, de a include și metode de consultare novatoare, folosite cu succes în alte state, cum ar fi open space, world café, etc. Din acest motiv, este necesar de a prevedea în denumirea activității inclusiv și consultarea OSC-urilor
	Acțiunea 1.3.2.1 Crearea și consolidarea a mecanismelor	Propunem redenumirea acțiunii, după cum urmează:	A se vedea argumentarea de la punctul anterior

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
proiectele de decizii și sintezele recomandărilor.	eficiente de promovare și notificare a OSC.	Acțiunea 1.3.2.1 Crearea și consolidarea mecanismelor eficiente de promovare și notificare a OSC și de consultări publice.	
	Acțiunea 1.3.2.1 Crearea și consolidarea a mecanismelor eficiente de promovare și notificare a OSC.	Propunem completarea listei de parteneri, după cum urmează: OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Consiliul ONG și CNP pot aduce o contribuție esențială la dezvoltarea acestor mecanisme
		Propunem includerea unei noi acțiuni: Acțiunea 1.3.2.4 Asigurarea publicării sintezei comentariilor și obiecțiilor în urma consultărilor publice la nivel de Executiv pe platforma www.particip.gov.md	Deși este o prevedere obligatorie, dintre toate ministerele, doar MJ publică tabelul de sinteză pe pagina sa web. Aceasta duce la dificultatea pentru participanții la consultări publice de a vedea care dintre comentarii au fost acceptate și care nu. Aceasta este unul dintre motive care duce la neîncrederea în procesul de consultări publice și, prin urmare, la o rată scăzută de participare la consultări. Pentru a avea o imagine clară, ar fi util ca sinteza comentariilor și obiecțiilor să fie publicată pe platforma pe care a fost plasat anunțul de consultare publică, adică pe www.particip.gov.md .
		Propunem includerea unei noi acțiuni, după cum urmează: Acțiunea 1.3.2.5 Asigurarea publicării pe pagina web a Parlamentului a amendamentelor deputaților și a tuturor modificărilor care intervin în textul proiectelor actelor normative îndată ce acestea parvin.	La momentul actual, toate amendamentele deputaților sunt publicate în tabelul de sinteză după ce actul normativ este adoptat. Astfel, este imposibil pentru societatea civilă să vadă modificările care intervin după prima lectură și să intervină cu comentarii. În așa mod, consultările publice la nivel de Parlament sunt reduse la o formalitate și de fapt nu permit societății civile să fie informată și să reacționeze atunci când e cazul. Publicarea amendamentelor deputaților și a altor modificări, îndată ce acestea parvin, reprezintă o transparență veritabilă a procesului decizional și ar oferi OSC-urilor o posibilitate reală de a interveni cu comentarii la

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
			timp. Aceasta ar spori și calitatea actului normativ adoptat în final.
Activitatea 1.3.3 Crearea și consolidarea, la nivel local, a mecanismelor de sporire a accesului la informație și implicarea cetățenilor în procesul decizional.	Acțiunea 1.3.3.3 Elaborarea și aprobarea instrucțiunilor metodologice de implementare a legislației privind transparența decizională.	Propunem redenumirea activității după cum urmează: Acțiunea 1.3.3.3 Elaborarea și aprobarea instrucțiunilor metodologice de implementare a legislației privind transparența decizională <u>la nivel local</u> .	
Obiectiv general 2. Promovarea și consolidarea durabilității financiare a societății civile			
Activitatea 2.1.1 Perfecționarea mecanismului de redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și asigurarea funcționării acestuia.	Acțiunea 2.1.1.1 indicatorii de progres Compania informațională desfășurată; Durata campaniei informaționale; Tipurile, nr și geografia mass media și a altor actori implicați în mediatizare; Nr spoturilor publicitare, materiale info mediatizate; Eventual pag www.2%.md elaborată.	Propunem excluderea indicatorului „Eventual pag. www.2%.md elaborată”	În luna februarie 2017, CRJM a lansat pagina www.2procente.info . Portalul este creat pentru promovarea mecanismului 2%. Prin urmare, acțiunea în partea elaborării unei pagini web este deja realizată.
Activitatea 2.1.2 Eficientizarea mecanismului de deducere a donațiilor.	Acțiunea 2.1.1.3 Evaluarea anuală ex-post privind implementarea mecanismului de redirecționare a 2% și discutarea rezultatelor acestora.	Propunem examinarea posibilității de evaluare a mecanismului odată la doi ani.	Evaluarea ex-post presupune resurse considerabile pentru realizarea acesteia. Considerăm termenul de un an prevăzut unul prea optimist. Pentru a asigura realizarea obiectivului, se propune examinarea posibilității de evaluarea a mecanismului odată la doi ani.

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
	Acțiunea 2.1.2.1 și 2.1.2.2 – termenul - 2017	Propunem revizuirea perioadei de implementare	Modificarea mecanismului de sponsorizare și filantropie este o acțiune complexă care implică modificarea/elaborarea mai multor acte normative. În cazul deducerii donațiilor, această face parte din cadrul normative fiscal (politica bugetar fiscal) adoptat odată la 3 ani. Din aceste motive, propunem revizuirea perioadei de implementare de la 2017 la 2017 – 2018 sau 2017 – 2019.
Activitatea 2.3.3 Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a implicării OSC și cetățenilor activi în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor.	2.3.3.2 Ajustarea cadrului legal pentru stimulare a implicării OSC și cetățenilor activi în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor.	Propunem excluderea sau mutarea prezentei activități la alt capitol.	Activitățile prevăzute la obiectivul nr. 2 se referă la durabilitatea financiară a OSC-urilor. Propunem excluderea fie mutarea acestor activități și acțiuni la capitolul voluntariat sau cooperare și implicare cetățenească, ori acestea nu se referă la obiectivul nr. 2.
Activitatea 2.4.2 Introducerea unei perioade de grație pentru OSC în vederea conformării cu standardele de contabilitate fără a fi supuse amenzilor sau	Acțiunea 2.4.2.1 Elaborarea studiului de politici privind perioada de grație și modul de aplicare a acesteia.	Propunem reformularea activității și a acțiunii prin excluderea „perioadei de grație” și înlocuirea cu „măsuri non-pecuniare de prevenire”	Propunem reformularea activității în vederea stabilirii unor măsuri de prevenire a sancționării și penalizării OSC-urilor decât stabilirea unei perioade de grație. Stabilirea unei perioade de grație nu înlătură încălcările comise de către organizații și nu are un efect preventiv, în timp ce stabilirea unor măsuri non-pecuniare înainte de sancționare va fi o măsură suficientă pentru a corespunde obiectivul propus.

Activitatea	Textul actual	Textul propus / Modificarea propusă	Argumentare
penalităților pentru omiterile anterioare			

Autorii propun inserarea unui obiectiv specific: 2.5 Perfecționarea legislației fiscale aplicată organizațiilor societății civile, cu următoarele activități:

Activități-cheie

2.5.1 Perfecționarea și unificarea într-un capitol separat în Codul fiscal a reglementărilor privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale

2.5.2. Elaborarea unor reglementări specifice organizațiilor necomerciale privind TVA

Rezultate preconizate

2.5.1 Codul fiscal conține un capitol separat privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale care corespunde necesităților acestora.

2.5.2 Codul fiscal prevede reglementări specifice privind TVA aplicat organizațiilor necomerciale care corespunde necesităților acestora.

2.5 Perfecționarea legislației fiscale aplicată organizațiilor societății civile						
2.5.1 Perfecționarea și unificarea într-un capitol separat în Codul fiscal a reglementărilor privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale	Acțiunea 2.5.1.1 Modificarea și completarea prevederilor art. 52 din Codul fiscal (organizațiile necomerciale)	2017-2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.
	Acțiunea 2.5.1.2 Elaborarea unui capitol separat în Codul fiscal care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat	2017 – 2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.

	organizațiilor necomerciale					
	Acțiunea 2.5.1.3 Reglementarea obligațiilor fiscale ale organizațiilor necomerciale în baza contractelor de prestare a serviciilor a persoanelor rezidente și nererizdente	2017 – 2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.
2.5.2. Elaborarea unor reglementări specifice organizațiilor necomerciale privind TVA	Acțiunea 2.5.2.1 Stabilirea unor reglementări specifice privind înregistrarea și anularea calității de contribuabil TVA pentru organizațiile necomerciale	2017 – 2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.
	Acțiunea 2.5.2.2 Reglementarea scutirii de TVA a livrărilor și importului de bunuri și servicii în folosul organizațiilor necomerciale scutite de impozitul pe venit	2017 – 2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.
	Acțiunea 2.5.1.3 Excluderea din valoarea livrării impozabile cu TVA a cheltuielilor aferente	2017 – 2018		Ministerul Finanțelor	OSC	Modificările Codului fiscal elaborate și adoptate.

	(transport, cazare, alimentare) la contractele de prestare a serviciilor de către personalele rezidente și nererizdente în favoarea organizațiilor necomerciale.					
--	--	--	--	--	--	--

ARGUMENTARE:

Regimul fiscal aplicat organizațiilor necomerciale este deficitar și nu corespunde necesităților acestor organizații. – Este necesară revizuirea cadrului legal fiscal existent care se aplică organizațiilor necomerciale, îndeosebi cel care se referă la impozitul pe venit și aplicarea TVA. Este nevoie de perfecționat și de unificat într-un singur capitol în Codul fiscal toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale. De asemenea, este necesară elaborarea unor reglementări specifice organizațiilor necomerciale privind aplicarea TVA.

Activitățile și acțiunile propuse au la bază rezultatele studiului realizat de CRJM (2016) [Analiza regimului fiscal al organizațiilor necomerciale](#). Autorii au cercetat cadrul normativ fiscal al Republicii Moldova în vigoare la data redactării analizei, precum și explicațiile Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (IFPS) și ale Ministerului Finanțelor. De asemenea, autorii au consultat o analiză comparativă a legislației din România efectuată de „BDO Audit&Consulting România” în mai 2016. În scopul consultării opiniei organizațiilor necomerciale, autorii analizei au efectuat un sondaj în luna mai 2016. Chestionarul a fost destinat, în special, conducătorilor și managerilor financiar-contabili din cadrul organizațiilor necomerciale. Acesta a inclus 12 întrebări referitoare la politicile fiscale curente și gradul în care acestea contribuie la asigurarea sustenabilității financiare a organizațiilor necomerciale. La sondaj au participat 54 de organizații ale societății civile. Răspunsurile la întrebările adresate au fost prelucrate statistic. Rezultatele chestionarului au fost utilizate, în special, pentru prioritizarea subiectelor reflectate în prezenta analiză